

KATEDRA-VERSENY

A KATEDRA-VERSENYEK
FŐ SZERVEZŐJE

Társszervezők:
Katedra szerkesztősége

További, a versennyel kapcsolatos információk: www.katedra.sk, katedra.szerkesztoseg@gmail.com

A verseny fő támogatói:
a Szlovák Köztársaság Oktatási
Minisztériuma, Lilium Aurum
Könyv- és Lapkiadó és Dunaszer-
dahely Város Önkormányzata

Realizované s finančnou podporou Fondu
na podporu kultúry národnostných menšín

KATEDRA MATEMATIKAVEVERSENY

ROVATVEZETŐ: RNDR. HORVÁTH GÉZA, horvath.geza@slovanet.sk

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2021001

Tisztelt Kollégák!

A Katedra Matematikaversenyyel kapcsolatos részletes tudnivalókat lapunk szeptemberi számában olvashatják.

A MÁSODIK FORDULÓ FELADATAI

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2020. NOVEMBER 20.

HORVÁTH GÉZA (ZSELÍZ) [H. G.] ÉS PÓCSIK BÉLA (NYITRACSEHI) [P. B.] FELADATAI

V–VI. OSZTÁLY

A megoldásokat *PaedDr. Kiss Szilvia* címére küldjék: *Ul. Sv. Juraja 4, 929 01 Dunajská Streda*

II-5-1. feladat: Adott négy, nullától különböző egyjegyű szám: a , b , c és d .

- 1) a páros;
- 2) $a + b = 7$;
- 3) $c < b$;
- 4) $A \cdot b \cdot c$ szorzat 5-re végződik;
- 5) $A \cdot d$ minden egész szám osztója.

Melyek ezek a számok? [P. B.]

II-56-2. feladat: 2021. január 1-je péntekre esik. Ha ezt a napot elsőnek tekintjük, akkor milyen napra fog esni a 2021. nap? Mikor lesz ez? (Melyik évben, hónapban és napon?) [H. G.]

VII–VIII–IX. OSZTÁLY

A megoldásokat *Bajcsi Barnabás* címére küldjék: *ZŠ s VJM Sokolce, Hlavná 27, 946 17 Sokolce*

II-7-1. feladat: Az alábbi összeadásban az egyforma betűk egyenlő számjegyeket, a különböző betűk különböző számjegyeket jelölnek, és $K \neq 0$. Keresd meg a betűk számértékét! [H. G.]

$$\begin{array}{r} K E R E S E T \\ + \quad \quad K E R E T \\ \hline K E 5 4 E 4 7 \end{array}$$

II-56-3. feladat: Az asztalnál négyen ülnek (kettő-kettő egymással szemben): Nándor, Péter, Dániel és Kálmán. Foglalkozásuk: szerkesztő, technikus, hivatalnok és író.

- 1) Nándorral szemben az író ül.
- 2) Kálmán a hivatalnok sógora.
- 3) A hivatalnok Nándor mellett ül.
- 4) Kálmán elmondta, hogy az íróval és Péterrel kiállításon voltak.
- 5) A szerkesztő nyaralója Nándor villája mellett van.

Hogyan ülnek ezek az emberek az asztalnál, és mi a foglalkozásuk? [P. B.]

II-6-4. feladat: Egy rácsnégyzet kerületén több rácspont van, mint a rácsnégyzet belsejében. Ha a négyzet oldalát 1 egységgel növeljük, akkor ennek a kerületén már kevesebb rácspont lesz, mint a belsejében. „Hányszor hányas” az eredeti rácsnégyzet? [H. G.]

II-789-2. feladat: A 2021 elé és után írva egy-egy (nem feltétlenül különböző) számjegyet egy 45-tel osztható számot kapunk. A 2021 elé írt számjegy nem lehet nulla. Keresd meg az összes megoldást! [H. G.]

II-789-3. feladat: Egy bálon 42 személy vett részt. Az első hölgy 7 úrral, a második 8 úrral stb., ... az n -edik hölgy az összes úrral táncolt. Hány hölgy és hány úr volt a bálban? [P. B.]

II-89-4. feladat: Egy különleges dobókocka-készletben a kockák lapjain nem 1, 2, 3, 4, 5, 6 pötty van, hanem 2, 3, 5, 7, 11 és 13. Mennyi a valószínűsége annak, hogy a kockával kétszer dobva a dobott számok összege

- a) 16 lesz;
- b) 19 lesz;
- c) páros lesz?
- d) Mennyi a valószínűsége annak, hogy a dobott számok szorzata kétjegyű lesz? [H. G.]

KATEDRA VÁMBÉRY ÁRMIN FÖLDRAJZVERSENY

ROVATVEZETŐ: TÓTH TIBOR, vambery.armin.foldrajzverseny@gmail.com

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2021002

VÁMBÉRY ÁRMIN FÖLDRAJZVERSENY

2. FORDULÓ

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2020. NOVEMBER 20.

A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma:
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve, címe, e-mail-címe, telefonszáma:	II.

A második fordulóban Vámbéry Ármin életével és utazásaival kapcsolatos feladatok sikeres megoldásához a *Küzdelmeim* című művét és a *Keleti életképek* művének „Moszlim néptípusok” című fejezetét ajánlom irodalomként. A *Türkmenisztánhoz, Erdélyhez és Vámbéry Ármin utazásaihoz kapcsolódó másik feladat megoldásához földrajzi atlasz és az internet különféle forrásai ajánlottak.*

1. Válaszoljatok a következő kérdésekre Vámbéry Ármin életével kapcsolatban!

- Melyik városból származik családja, melyik mai ország területén található ez a város?
- Mikor született?
- Mi volt eredeti neve?
- Hol született?
- Mi volt édesapja foglalkozása?
- Milyen betegségben halt meg édesapja?
- Mivel tartotta el családját özvegy édesanyja alig két évvel édesapja halála után?
- Hogy hívták és hová valósi volt mostohaapja?
- Miért Dunaszerdahelyet tekinti szülővárosának?
- Milyen betegség lett rajta úrrá egyik napról a másikra, melyből nem tudott élete végéig sem kigyógyulni, mi lett ennek a betegségnek a következménye?
- Milyen megélhetési formával tartotta el magát családja, miután bezárták a kocsmát Dunaszerdahelyen?
- Mit tanult a protestáns elemi iskolában?
- Kitől kapott észbeli képességei jutalmául ezüst húszast?
- Hol állt be inasnak elsőként, hogy könnyítsen édesanyja dolgán?
- Hány éves korában vállalt tanítói állást Nyéken egy zsidó kocsmárosnál?

2. Döntsétek el a Vámbéry korában élő alábbi moszlim néptípusokra vonatkozó mondatokról, hogy helytállóak-e! A helytelen mondatokat javítsátok ki és fogalmazzatok át, hogy helytálló szöveget kapjatok!

Az ó-ázsiai példabeszéd is így szól róluk: „az arab nemes, a perzsa kegyetlen, a török példamutató. A konstantinápolyi török lakosok mintapéldái a török faj sajátosságainak, vonásainak. A törökök nagyon zárkóztak, bátortalanok az idegenekkel szemben, nem osztják meg velük javukat. Az arabok élete sokkal jobb, mint a törököké, ez látszik is alakjukon, mivel ők testesek, jól termettek, szellemük pedig elkényelmesedett. A perzsa tejesen eltér az előző kettőtől. Kifinomultság, kellem, gyors észjárás jellemzi, ezt azonban a legrosszabbra, csalásra, hazugságra használja. Két népcsoport, a kurd és afgán, a hegyvidékeket népesítik be, jellemző rájuk a békeszeretet, kulturáltság és kifinomultság. Közép-Ázsia turáni népessége két csoportra oszlik – a város lakó Özbekekre és a sivatag lakó nomádokra. A város lakók ellenállnak minden külső befolyásnak és hatalomnak, védik értékeiket, városukat, az utolsó szálig harcolnak függetlenségükért. A sivatag lakó nomádokra jellemző a szabadságvágy. A kazak vagy kara-kirgiz sokkal békésebb és vidámabb hangulatú mint a turkomán vagy a csaudor és tekke.

3. Állapítsátok meg, hogy munkássága során Vámbéry Ármin találkozott-e az alább felsorolt személyekkel! Jelöljétek ✓ jelöléssel a helyes vagy ✗ jelöléssel a helytelen választ!

a)	Muzaffar al-Din bin Nasr-Allah – bokharai emír	
b)	Caj-csun – kínai császár	
c)	Viktória királynő – Nagy-Britannia és Írország Egyesült Királyságának királynője	
d)	V. Ferdinánd – osztrák császár, magyar és cseh király	

e)	Abraham Lincoln – az Amerikai Egyesült Államok elnöke	
f)	Xantus János – a Magyar Földrajzi Társaság alapító tagja	
g)	I. Ferenc József – osztrák császár, magyar és cseh király, az Osztrák–Magyar Monarchia első uralkodója	
h)	Lord Strangford – az Egyesült Királyság portugáliai nagykövete	
i)	Abdul Hamid szultán – oszmán szultán az iszlám világ kalifája	
j)	Joseph Rudyard Kipling – irodalmi Nobel-díjas angol író és költő	

4. Helyettesítétek be a Vámbéry Ármin munkásságát összefoglaló szövegbe a kitörlődött szavakat!

„Az MTA pénzügyi támogatásával 1861 őszén indult útnak Ázsiába, hogy a magyarok nyomai után kutasson. ....
 ..... néven, szunnita dervisnek öltözve indult el Isztambulból. Teheránig jutott el, ahol csatlakozott egy Mek-
 kából hazatérő zarándokcsoporthoz. Velük átutazta ..... sivatagjait. 1863-ban megérkezett az üzbég
 ..... (mai nevén: Chiva), ahol még a ..... fogadásán is sikeresen játszott a Rasid Effendi szerepét. Amikor
 Buharán keresztül ..... érkeztek, ott felkeltette a helyi emír gyanúját, de a több mint félórás kikérdezés
 alatt mégis sikerült meggyőznie igazhitű voltáról.

Vámbéry útja volt az első sikeres, európai ember által véghez vitt újkori felfedezőút e térségben. Hosszú és veszélyes
 út után ..... májusában érkezett vissza Pestre. A „Közép-ázsiai utazás” és annak angol nyelvű párja, a „Travels in
 Central Asia” .....-ben jelent meg. Ausztria londoni nagykövete a ..... szülő ajánlólevelet adott neki, aki
 Vámbéryt kihallgatáson fogadta és nemzetközi sikereit a Pesti Egyetemre szóló ..... kinevezéssel jutalmazta.
 Az állás elfoglalása azonban nem volt könnyű, mivel az egyetem vezetése nem akarta Vámbéryt tanárként alkalmazni.
 Így először csak tanítóként működött az intézményben. Vámbéry maga úgy vélte, ... származása és a református
 egyházba való megtérése voltak fő okai, hogy ellenzik ottlétét. Az ellenséges fogadtatáshoz azonban nyilván hozzájárult
 az a tény is, hogy Vámbéry ..... sem rendelkezett, egyetemi tanulmányokat pedig ..... vég-
 zett. Önmagát nem zsidónak, hanem ..... tekintette. 1865–1904 között a Budapesti Tudományegyetemen a
 ..... nyelvek tanítója, majd tanára lett. Itt alapította meg a világ első ..... tanszékét.“

5. Készítsétek el Erdély térképét legalább A4-es méretben, melyen feltüntetitek a következő földrajzi fogalmakat is! A pontozásnál figyelembe vesszük a térkép külalakját, igényességét is!

Keleti-Kárpátok, Déli-Kárpátok, Kárpátkanyar, Fogarasi-havasok, Moldoveanu-csúcs, Erdélyi-szigethegység (Erdélyi-
 középhegység / Biharerdő), Görgényi-havasok, Radnai-havasok, Hargita, Erdélyi-medence, Temes síksága, Maros síksá-
 ga, Érmellék, Duna, Tisza, Szamos, Maros, Temes, Olt, Sebes-Körös, Fekete-Körös, Fehér-Körös, Medve-tó, Gyilkos-tó,
 Szent-Anna-tó.

6. Készítsétek el Türkmenisztán politikai térképét, melyen feltüntetitek határait a szomszédos országokkal, valamint öt legnépesebb települését!

KATEDRA TÖRTÉNELEMVERSENY

ROVATVEZETŐ: ELEK JÓZSEF, elekjozsef@yahoo.com

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2021003

1. FORDULÓ

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2020. NOVEMBER 20.

A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma:
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve, címe, e-mail-címe, telefonszáma:	II.

Kedves versenyzők, az alábbi két link segítségével szolgálhat a kérdések megoldásához:

<https://24.hu/tudomany/2019/06/30/leromboltak-zrinyi-orokseget/>

<https://mult-kor.hu/zrinyi-miklos-tragikus-halala-vadkanbaleset-vagy-merenylet-20141118?pIdx=1>

1. Töltsd ki a hiányos idézeteket, és válaszolj a hozzájuk kapcsolódó kérdésekre! (4x2 pont)

- A) Ne bántsds ____ ____ !
Zrínyinek ezt az idézetét hogyan használta fel Lahner György az 1848/49-es szabadságharc idején?
- B) Jó szerencse, ____ ____ !
Milyen szerepet játszott ez a mondat Zrínyi Miklós életében?
- C) Fegyvert, s vitézt éneklek ____ ____ .
Melyik műnek a híres sorát kellett kitöltened?
- D) Fegyver, fegyver, fegyver kívántatik, és ____ ____ ____ !
Mi az utolsó szó magyar jelentése?

2. Olvasd el Zrínyi Miklós eposzának bevezetőjét („Az olvasónak”), és dönts el, hogy az állítások igazak vagy hamisak! (állításonként 1-1 pont)

- A) Zrínyi Miklós azzal dicsekszik, hogy ő jobb költő, mint Homérosz vagy Vergilius.
B) Úgy is mondhatjuk, hogy Zrínyi saját eposzát levezetésképpen, hobbiból írta.
C) Benne és Homéroszban azt találta közösnek, hogy mindketten egy száz évvel korábbi eseményről írtak.
D) Zrínyi olyan elfoglalt volt, hogy a saját eposzát hosszabb ideig írta, mint Vergilius a magáét.

3. „A hidat Plutónak áldoztuk.” (8 pont)

„Február elsején tehát ráléptünk ama méltán csodálatra méltó eszéki hídra; (...) bámulatos munka olyan remekül megalkotva, hogy egy véletlenül leejtett apró pénz sem került volna a híd alá, mivel nem sajnálva a fáradságot, hajszalnyi hasadék nélkül illesztették össze a gerendákat. (...) Sokáig tanácskoztunk, hogy ezt a szerkezetet ilyen kis sereg hogyan tudná szétrombolni, mivel nem kis veszélyt jelentett a késlekedés. Végül is az volt a határozat, hogy rakjunk tüzet a híd alatt, s úgy égessük el – amit fáradhatatlan munkával két nap alatt el is végeztünk. Nádat kerítettünk ugyanis, amit bőségesen adott nekünk az Isten, s felülről borítottuk vele a hidat, sőt alsó részét is betömőködtük, s az oldalába is mindenütt nádat dugdostunk, majd végül alulról meggyújtván a hidat Plutónak áldoztuk. Két teljes napon át és éjszaka szünet nélkül keményen dolgoztunk, s végre az egész szerkezetet Isten segítségével porrá égettük. (...) Borzalmas látvány volt, midőn éjszaka szemléltük ezt az oly sokezres lépés hosszúságú, meggyújtott fákyaként égő hidat, mint valami ránk szakadó ördögi látomás.”

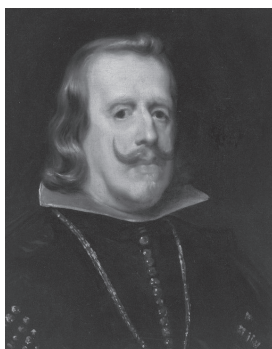
(Esterházy Pál)

- A) Melyik év februárjában történt az esemény?
B) Melyik mai országban található a helyszín?
C) Miért tartotta fontosnak a híd elpusztítását Zrínyi Miklós?
D) Hány éves volt ekkor a Zrínyi Miklós és az idézet írója?
E) Milyen fontos méltóságot tölt majd be az idézet írója, amit Zrínyinek nem sikerült elérnie?
F) Mindketten fogékonyak voltak a kultúrára is. Mivel dicsekedhet mindkét katonaember?
G) Magyarázd meg saját szavaiddal az aláhúzott részt!

4. A híd elpusztítása európai szenzáció volt. Nevezd meg, kik írhatták Zrínyinek a következő sorokat, és kapcsold melléjük a kép betűjelét is! (Személyenként 2-2 pont)

- 1) „Monsieur, bátorságát azzal szeretnénk elismerni, hogy pair méltóságot adományozunk Önnek.”
2) „Szeretett bánom, országunkért áldozott fáradságáért hercegi címet adományozunk Önnek.”
3) „Alázatosan kérjük a Seregek Urát, hogy míg Nemességed buzgón vívja harcait, támogassa mindig mindenható jobb-jával. Ebben az ügyben kegyes és erkölcsös törekvéseidre szívből adjuk apostoli áldásunkat.”
4) „Örömmel tudatjuk Önnek, hogy helyet biztosítottunk Önnek ősünk, Jó Fülöp rendjében amit a keresztény hit és a katolikus szentegyház védelmére, az erény és jó erkölcsök növelésére alapított.”

A

B

C

D

Megoldás: _____

Magyarázd meg, hogyan van jelen a regényben a megfejtett szó!

_____

_____

II. FELADAT: NYOMOZÓSDI

Kedves Nyomozók, fejtsétek meg az alábbi rejtélyeket! Vajon mit takarhatnak?

a) TITKOK

A regényben számtalan titok/ hadititok rejlik. A két tábor lakói rengeteg mindent el akarnak tusolni egymás elől. Kezdj neki a nyomozásnak, tárd fel a titkokat!

_____

_____

b) 2:1

Vajon mit jelent az alábbi rejtély? 2:1 Járj utána, fejtsd meg!

_____

_____

c) SZEMÉLY KERESTETIK

Vajon kire illik az alábbi az alábbi személyleírás? Hol bukkant fel a regényben először, kivel lép kapcsolatba, hova épül be? Nyomozd ki!

Hatalmas lelógó bajusza van, felsőttestén csikos trikót visel, fürdőnadrágja nadrágszíjjal van megkötve, lábán pántos szandált hord.

Ki ő? _____

Hol bukkant fel a regényben először? _____

Kivel lépett először kapcsolatba, s hogyan épül be a csapatba? _____

_____

III. FELADAT: IGAZ VAGY HAMIS?

Állapítsátok meg a felsorolt állításokról, melyik igaz és melyik hamis, majd a döntésetek alapján karikázzátok be az állításokat követő megfelelő betűjeleket! A hamis állításokat javítsátok ki!

A jó válaszok betűjeleit összeolvasva egy olyan szót kaptok, ami összefüggésben áll az olvasottakkal – magyarázzátok meg részletesen, hogyan köthető az adott fogalom a műhöz!

ÁLLÍTÁSOK	IGAZ	HAMIS
Palánk Géza ezüst étkészletet is hozott magával a táborozásra	E	K
Kenderice Ákos foglalkozását tekintve kalauz volt	H	O
A dugókat Péternek és Pálnak hívták	J	F
Pál elszaladt trombitáért és látcsőért	A	E
A szigetlakók vettek babot is, hogy babgulyást főzzenek	P	A
Tuka és Palánk Géza volt a két fővezér	D	R
A szigetlakók Bádogost küldték követnek a partlakókhoz	I	T
Tuka kezdetben békepárti volt	T	F
A háború harcmodora messziről: számleolvasás, közlőről: letérdelés	TY	I
A Hadüzenet két nap felkészülés után, reggel lép életbe	A	J
A madzagtávíró ötlete Bádogostól származott	P	K
Ti-ti-ti riadójelzés jelentése: valaki a szigetre lépett.	N	L
Kecét és Szinyákot táncoslábúnak nevezte Tuka	Á	U
Kenderice Ákost befogadták szigetlakónak, s ezt Palánk a jegyzetfüzetébe be is jegyezte	I	B
Tuka kölcsönkérte a kompos csónakját	CS	LY

a) A bekarikázott betűjelekből összeolvasott megoldás: _____

b) Hogyan kapcsolódik a megoldás az olvasott műhöz? Részletesen fejtsd ki, ha több megoldás van, mindet írd le!

_____

_____

c) A téves állítások javítása:

_____

_____

A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma: 2.
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve és címe:	Kategória: II.

Olvasandó mű: BERG JUDIT: AZ ŐRZŐK (10–16. fejezet)

I. FELADAT: HELYSZÍNELÉS (KÉPFELISMERÉS)

A regény olvasása közben képzeletbeli utazást tehetünk Budapesten, megismerhetjük a csodás város káprázatos műemlékeit, kicsit részesei lehetünk egy izgalmas nyomozásnak is.

Kedves Helyszínelők! Az alábbi feladatban képeket láthattok, fontos helyszíneket, a ti feladatotok, hogy felismerjétek, hogy mit ábrázol, majd leírájátok, hogy mi is történt az alábbi helyeken. Ügyelj minden apró részletre!

a.

b.

c.

d.

e.

A) feladat: Mit ábrázol a kép?

a. _____ b. _____ c. _____
d. _____ e. _____

B) Járj utána, hogy mi történt ezeken a helyszíneken! Kik voltak jelen és milyen célzattal?

a. _____
b. _____
c. _____
d. _____
e. _____

II. FELADAT: ÉRZÉSEK, ÉRZELMEK

Az alábbi szóbuborékokban érzéseket, érzelmeket, fogalmakat rejtettem el. A ti feladatotok, hogy kirakjátok a helyes fogalmat, majd eldöntétek, hogy kihez, melyik szereplőhöz tartozik, s azt is magyarázd meg, hogy mi váltotta ki ezeket az érzéseket!

a) MÁOMR

b) ÁYAGNM

c) NIEGŰRTÉLSG

d) TAKTOOZISGTÁS

e) ÁSDASÓCL

a) _____
_____
_____d) _____
_____
_____b) _____
_____
_____e) _____
_____
_____c) _____
_____
_____**III. FELADAT: TÉVES ÁLLÍTÁSOK**

Húzzátok alá a következő állítások tévedéseit, és írjátok a javított szavakat a mondatok alá!

1. Grafenfeld alacsony, szőke hajú, párdücléptű férfi, aki jó szabású lezser zöld ingjében és világos rövidnadrágjában jól szituált keleti turista benyomását keltette.

Javítás:

_____

_____

2. Az oltár mögött jobbra, szilva formájú mandorla szélén lebeg a Szűzanya.

Javítás:

_____

_____

3. Anjou Szent Erzsébet férje Hermann királyfi volt. Erzsébet jó királynő volt, védelmezte a szegényeket, etette a népet.

Javítás:

_____

_____

4. Szombaton hatalmas tömeg lesz a Budai Várban, minden útszakaszt valószínűleg lezárnak. Az osztrák kancellár jön, s a program szerint megnézi a Várat is, ezért az őrseget megduplazzák.

Javítás:

_____

_____

5. Grafenfeld kábé két évente járt Budapestre, itt eltöltött pár hetet, aztán visszament Berlinbe. Általában három napnál tovább maradt.

Javítás:

_____

_____

Jó szórakozást!

PÉNZES ISTVÁN ANYANYELVI VETÉLKEDŐ

AZONOSÍTÓ: 2021009

ROVATVEZETŐ: TÓTH KATALIN, ŠKOLSKÁ 120, 951 78 KOLÍŇANY, katedra.anyanyelvi.vetelkedo@gmail.com

2. FORDULÓ

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2020. NOVEMBER 20.

A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma: 2.
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve és címe:	

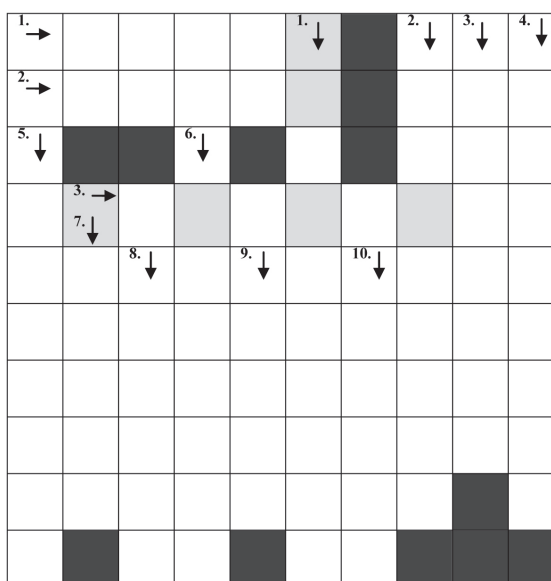
I. NYELVÚJÍTÁS

A nyelvújítási korszakról bizonyosan tanultatok, s hallottatok a szóalkotási módokról is. Számos kifejezést köszönhetünk a nyelvújítóknak (pl. *év, szobor, verseny, irodalom* stb.), ugyanakkor több olyan szó is akad, amely nem honosodott meg, nem épült be a nyelvünkbe. Néhány ilyen kifejezést kell megtalálnotok az alábbi keresztrejtvényben: a megadott szavak nyelvújításbeli (de nem használt) formája szerepel mindenhol. Remélem, érdekesnek tartjátok majd őket ☺. Megjegyzés: a **kétjegyű** és a **hosszú kétjegyű** mássalhangzók egy négyzetbe kerülnek, és a számmal ellátott négyzetek is számítanak, oda is kerül betű. Azokat a négyzeteket, amelyek keresztezik egymást (tehát két szóhoz tartoznak), halvány színnel jelöltem.

A keresendő kifejezések:

• Vízszintesen: 1. kettőspont; 2. hajnal; 3. gyöngyvirág

• Függőlegesen: 1. zsiráf;
2. magyar nyelvten;
3. mennyország;
4. papír;
5. szerencsétlen teremtés;
6. egoizmus;
7. patak;
8. égitest;
9. tanuló;
10. könyv

II. SZÓTAGTOLDÓ

A második feladatban olyan két szótagos szavakkal játszunk, amelyek az átlatok megkeresendő szótag hozzáadásával háromtagú szóvá alakulnak. A három szótagú szó szinonimája olvasható jobb oldalt, a két szótagú szó szinonimája bal oldalt. A betoldott szótag nem feltétlenül a szó közepéről hiányzik – hiányozhat a szó elejéről is, a lényeg, hogy a megadott jelentésnek megfeleljen.

MINTA: női név + * = gyűrűsféreg

Megoldás: Gita + lisz = giliszta

- alvilág + * = kótyavetyél
- Petőfi Sándorhoz (is) köthető település + * = kiabáló
- valami nélküli + * = habarcsos
- vájat + * = szakadó
- juttat (régiesen) + * = figyelmesség
- színtelen + * = ródlí
- rét + * = frigy
- kedvtelenség + * = konvex
- serbli + * = jármű
- zóna + * = milliő

- Megoldás: .....
- Megoldás: .....
- Megoldás: .....
- Megoldás: .....
- Megoldás: .....
- Megoldás: .....
- Megoldás: .....
- Megoldás: .....
- Megoldás: .....
- Megoldás: .....

III. CSAK KETTŐ, CSAK KETTŐ

A forduló utolsó feladatában olyan értelmes mondatokat kell alkotnotok, amelyek csupán kétféle mássalhangzóval rendelkeznek. A mondatok hosszúsága nem számít, de a megalkotott mondat legyen a beszédhelyzetben valóban használható.

MINTA: K – Cs

Megoldás: Csók, kék kicsi kakukk, kicsi kacsa!

1. B – R: _____
2. L – S: _____
3. K – N: _____
4. H – S: _____
5. M – R: _____
6. L – T: _____
7. P – L: _____
8. K – T: _____

Jutalomponos feladat: Alkossatok értelmes mondat(ka)t csupán egyféle mássalhangzóval! A mássalhangzókat megválaszthatjátok, ám egy mássalhangzóval csak egy mondat szerepeljen. Minél hosszabb a mondat, annál több pontot ér. Természetesen saját alkotásokat kérek, a szakirodalmakban szereplőket nem fogadom el.

KATEDRA ALSÓ TAGOZATOS VERSENY

ROVATVEZETŐ: HERDICS KALOCSÁNYI MÓNIKA, katedra.also.tagozat@gmail.com

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2021005

2. FORDULÓ

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2020. NOVEMBER 20.

A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma: 2.
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve és címe:	

Kedves Gyerekek!

Elsősorban, engedjétek meg, hogy egy kéréssel forduljak hozzátok! Megkérek minden kis csapatot, hogy mostantól dolgozzanak **külön papírlapra**, a válaszok olvashatósága, áttekinthetősége érdekében. A rejtvények és a feladatok kivághatóak, ragaszthatóak. Köszönöm!

A második fordulóhoz tovább olvassuk történetünket, mégpedig a 38. oldalig (Hatodik -, Hetedik -, Nyolcadik -, Kilencedik fejezet). Levelezős versenyünk következő fordulójában újabb szereplőkkel ismerkedhetünk meg. Fitzhuber Dongó és Éliás Tóbiás elindulnak felkutatni a világszép Lanolin királykisasszonyt. Tekintsünk be az abszolút nem zökkenőmentes útjukba, lássuk milyen bonyodalmakba ütköznek kalandjuk során. A történetet és a feladatokat olvassátok el figyelmesen, csapattársaitok véleményét pedig mindig hallgassátok meg, hogy a közös munkátok eredményes legyen. Kívánok kellemes hangulatot és jó szórakozást a feladatok megoldásához!

I.FELADAT: SÜNJÁRAT

Az első feladat megoldásához figyelmesen olvassátok el a 6. fejezetet. Fitzhuber Dongó egy félresikerült varázslattal sündiszónóvá varázsolta mindkettejüket, ám a falon így is átjuthattak. Egy táblázatot láthattok szavakkal, szókapcsolatokkal. Csoportosítsátok az egyes ablakokban olvasottakat, határozzátok meg, hogy hány lakást látogattak meg a kis sünik, és mely lakásban mit láttak. Figyeljete az időrendre!

ÜRES KONYHA	FÜLSIKETÍTŐ HANGZAVAR	KONYHA; ASZTA- LON KÉT TYÚK	TÉVÉ	3 ÚR EGY ASZTAL KÖRÜL
IDŐS HÁZASPÁR	VÉN ÖREGANYÓ	SZÍNES CUKORKÁK	BÖMBÖLŐ GYERE- KEK	SÜKET
ÜRES SZOBA	ÉGŐ VILLANY, ÜRES SZOBA	IRMA NÉNI	ZSOMBOR	BÖMBÖLŐ HÁZ URA
PIROS-KÉK SÁL	MARGIT	SZOMSZÉDOS KISSZOBA	NEM MEGMOND- TAM, HOGY BONTOTT CSIRKÉT HOZZÁL?	ÖBLÖS BŐRFOTEL
ULTI (=KÁRTYAJÁ- TÉK)	BÖMBÖLŐ RÁDIÓ	KICSI KEREK ASZ- SZONY CSÍPŐRE TETT KÉZZEL	FOTELBA ROGYOTT	VAJAS-SAJTOS- SONKÁS FALATKÁK

Csoportosítás: (csoportosítsátok a szavakat, szókapcsolatokat, majd folytassátok a sort a többi lakással)

1. lakás:

Jutalomponos feladat: A szavak, szókapcsolatok felhasználásával fogalmazzatok meg összefüggően Fitzhuber Dongó és Éliás Tóbiás útját, (Emeljétek ki, hogy hányadik lakásról írtok. Pl.: Az első lakásban .... A második lakás ... stb.) Arra kérlek benneteket, hogy a fogalmazást egy külön lapra végezzétek el.

II: FELADAT: HOGY IS VOLT EZ IGAZÁBÓL?

A következő feladatban állításokat olvashattok a 7. és 8. fejezetből. Döntsétek el, hogy az állítások igazak, vagy hamisak, majd ennek alapján keretezzétek be az állításokhoz rendelt helyes betűt! A hamis állításokat javítsátok ki! A jó válaszok betűjeleit összeolvasva egy olyan szót kaptok, amivel talákoztunk történetünkben. Írjátok le, hogy kihez vagy kikhez kapcsolódik a megfejtett szó, illetve a lehető legpontosabban magyarázzátok meg jelentőségét.

ÁLLÍTÁS	IGAZ	HAMIS
A tizedik emeleten egy hatalmas vasajtó állta Dongó és Éliás Tóbiás útját.	H.	K.
Dongó varázs szavaira a hatalmas ajtó kedvesen, barátságosan kinyílt.	I.	Í.
Dongó sóhajtozására 3 dzsinn termelt előttük.	B.	R.
A dzinnekk éppen akkorák voltak, mint Fitzhuber Dongó kisujja.	Ü.	U.
Dzsinn Fizz és Dzsinn Tata nagyon segítőkészek voltak.	GY.	TY.
A két dzsinn hatalmas erővel rohant az ajtónak, mire az kinyílt.	M.	N.
Dongónak és Éliás Tóbiásnak a tetőre érve nagyon jól esett a könnyű esti szellő, friss levegő.	Ö.	O.
A tetőn két hatalmas tévéantenna szólította meg Dongót és Éliás Tóbiást.	K.	R.
Anton és Antenna nem számítottak Dongóék érkezésére.	Z.	S.
Dongó rájött, hogy Irma néni miért küldte fel őket a tetőre.	E.	É.
Kiderült, hogy Lanolin királykisasszony a tizedik emeleten, a 111-es szobában sírdogál.	G.	C.

A bekarikázott betűjelekből összeolvasott megoldás:

Kihez vagy kikhez kapcsolódik a kapott szó, és milyen szerepet tölt be a megfejtés a történetben?

Hamis állítások javítása:

III. FELADAT: KI MONDTA ÉS MIÉRT?

Írjátok a rejtvénybe, melyik idézet kitől származik, majd a sötéttel kiemelt mondatok esetében magyarázzátok meg, miért hangzott el a mondat, esetleg, miért volt fontos szerepe.

Függőleges: 1. „Be kell tartani a hivatalos utat, ez a világ rendje.”

2. „**Úgy van. Tehát menjete a tetőre. ... A többi majd magától adódik.**”

3. „Hogy beszélés? Mi az, hogy „melő”?”

Vízszintesen: 1. „**Ez persze csak azt eredményezheti, hogy elszakadsz az élet sűrűjétől.**”

4. „Tényleg, két sün, mintha az egyik hátizsákot hordana.”

5. „**Máskor csakis a tényeket kérem. A következtetés már nem a ti dolgotok, ...**”

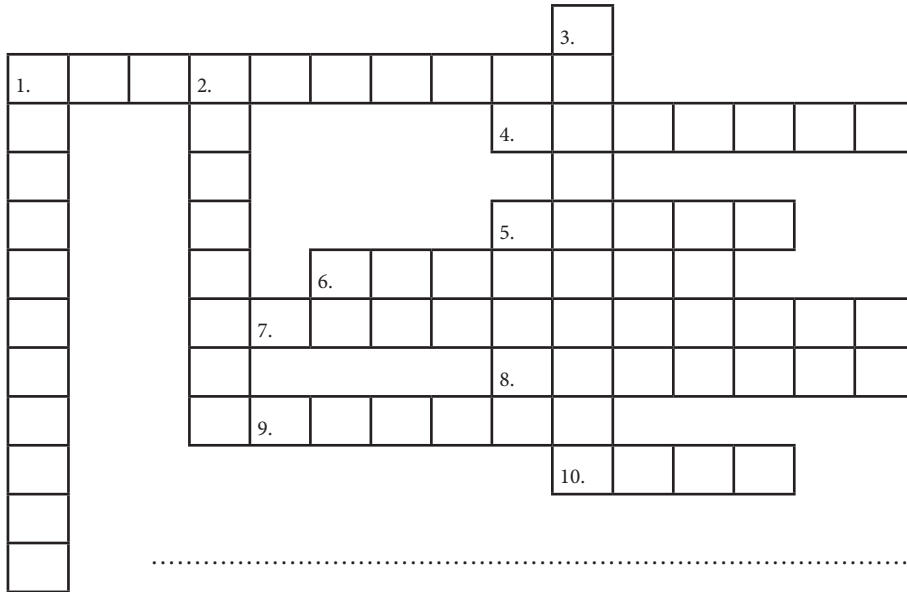
6. „Semmi fantáziájuk, ugye, drágám?”

7. „**Ezt akartad?**”

8. „**Bizony, igencsak keserves, nálam keservebb sorsa királylánynak már nem is lehet.**”

9. „Úgy-úgy, a másik meg kék pizsamát.”

10. „Nem, nem nyílok ki se nyomban, se nyimben, se nyámban.”

Miért hangzottak el a vastaggal kiemelt kijelentések? Röviden indokoljátok mind az ötöt!

.....

.....

.....

IV. FELADAT: BEJÁRT EMELETEK

Fitzhuber Dongó és Éliás Tóbiás számtalan emeletet és lakást bejártak, mire meglelték Lanolin királykisasszonyt. A következő ábrán a lakóházat láthatjátok magatok előtt. Minden kis rács külön kis lakást jelöl a négyzethálóban. Ennek a háznak 13 emelete van és minden emeleten 5 lakás található. Dongó és Éliás Tóbiás által bejárt lakásokat, a számok határozzák meg. Vegyetek a kezetekbe grafitceruzát és pontosan annyi négyzetet (lakást) színezzetek ki, ahányat a számok súgnak fentről és bal oldalról. Segítségül elkezdtem a színezést a 13. emeleten. Mindig figyelnetek kell az oldalsó és felső számokat is, és ha egymás mellett vagy egymás alatt 2 szám található (pl.: 1 1), akkor a két lakás biztosan nem közvetlenül egymás mellett található. Ha megértitek a feladatot és ügyesen színezték, a kiszínezett négyzetek segítségével egy ábrát kaptok. Válaszoljátok az ábrához tartozó kérdésekre!

Mit láttok a kiszínezett képen? .....

Hol lenne rá szükség? .....

Milyen következményeket szül, milyen további feladatokat tár a hiánya Dongó és Éliás Tóbiás elé?

.....

.....

.....

				1	4
		1	1	1	1
	4	1	10	4	1
	5				
1	1				
1	1				
	5				
	1				
	1				
	1				
	1				
	1				
	2				
	3				
	2				
	3				

Sok sikert!